

48

17/2 1978

STOCKHOLM den 17/2 1978

FRIA ORD

Kammakargatan 38
111 60 STOCKHOLM
Tel. VÄXEL 23 56 00
Postgirokonto 457063-6
Bankgiro 210-90 80

Institutt for norsk
okkupasjonshistorie

Enerhaug pl.4

OSLO 6/Norge

Till svar å Eder skrivelse oversändes härmed fotostatkopia
å "Anne Franks dagbok" infört i Fria Ord 1959. Tyvärr ha vi
ej kvar lösnummer från detta år.

Med vänlig hälsning

FRIA ORD

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'Stenlund'.

FRIA ORD

”Anne Franks dagbok”

Historien uppvisar många exempel på att myten ofta lever ett längre och rikare liv än den substantiella verkligheten. Myten kan bli påtagligare än den jordbundna realiteten.

Sedan åtskilliga år tillbaka ha de västerländska folken — det är oss obekant, huruvida så även skett bakom järnridån — fått sina sinnen inställda på en judisk flicka vid namn Anne Frank. Det har skett via en litterär produkt ”Anne Franks dagbok”, som utgått i flermiljonupplagor, och i en bearbetning för scenen av ”dagboken”, som tack vare skicklig reklam blivit en betydande kassapjäs i Sverige liksom i det övriga Europa och i USA. Enligt uppgifterna, för vars autenticitet står den i Schweiz bosatte Annes fader (nu vorden mångmiljonär), är dagboken handskrivna av dottern under den tyska ockupationens år i Amsterdam.

På tidigt stadium måste litteraturkritici ha ställt sig mycket tveksamma inför denna litterära produkt. Icke så, att den är undermålig som artistisk prestation. Tvärtom — i sin komposition, teatraliska uppbyggnad, psykologiskt välanpassade spänningsladdning, replikformning, etc. ter den sig dock såsom omöjlig prestation av en tonåring. Att betvivla de från judisk sida deklarerade uppgifterna om ”dagboken” skulle för litteratur- och teaterrecensenter ha inneburit avsked på grått papper. En av de främsta litteraturkritikerna i Norden sedan många decennier till-

(Forts. å sid. 3)

Anne Franks . . .

(Forts från sid. 2)

baka, dansken Harald Nielsen, — förföljd och hätskt angripen för att han vågat kritiskt nagelfara även judiskt skoj i litteratur och politik — underkastade emellertid i ett par artiklar i Fria Ord för snart halvtannat år sedan ”Anne Franks dagbok” en granskning, som utmynnade i att det hela verkade vara ett falsifikat. På goda grunder framförde han indicier om att den amerikansk-judiske författaren Meyer Levin kunde ha förfärdigat ”dagboken”.

Det skadeståndsmål, som för kort tid sedan avgjorts i en Newyork-domstol mellan hr Frank i Schweiz och hr Meyer Levin i USA och vari den senare tillerkänts mer än en kvarts miljon kronor för sin ”befattning” med ”Anne Franks dagbok”, synes ge gott stöd åt Harald Niensens uppfattning. Som ytterligare indicium för att ”dagboken” icke är något autentiskt verk, presterat av en flicka vid namn Anne Frank, framstår faktum, att ingenting nämnts om den märkliga skadeståndprocessen i ”den stora pressen”, vilken ju eljes högligen borde ha intresserat sig för en så sensationell rättegång kring frågan om litterär äganderätt.

Orsaken till en tystnad, som, om den bröts, möjligen skulle avslöja ”myten Anne Frank”, är givetvis, att ett dylikt avslöjande skulle för den stora allmänheten visa de metoder, som kunna användas i tyskhetens — samtidigt som de äro utomordenligt lönande geschäft.

Är det för mycket begärt, att ärliga och samvetsgranna kritici och litteraturgranskare nu begära papperen på bordet, d.v.s. kräva tillgång till ”dagbokens” originalmanus? Vi bara ställa frågan.

COMITÉ INTERNATIONAL
DE LA
CROIX-ROUGE

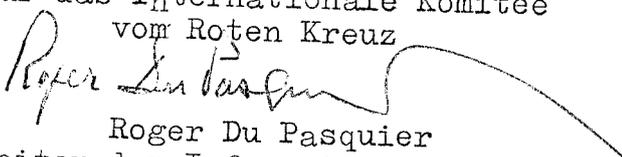
Genf, den 20. Dezember 1966
RMyl/LG

Sehr geehrter Herr Haugerud,

wir bestätigen den Eingang Ihres Schreibens vom 5. Dezember 1966, auf das wir leider keine Antwort erteilen können.

Wir sind und waren nämlich nie zuständig für Statistiken über die Opfer des Krieges und der politischen Verfolgungen. Selbst wenn es sich um Kriegsgefangene handelt (die seit 1929 durch ein internationales Abkommen geschützt sind und für die wir, wie Sie wissen, einen Suchdienst besitzen) wagen wir keine Zahlen anzugeben, da wir uns bewusst sind, dass wir nicht über sämtliche Auskünfte über diesen Personenkreis von Kriegsoptionen verfügen können. Wir sind daher um so mehr verpflichtet, uns einer Äusserung zu enthalten, wenn es sich um Zivilpersonen handelt, die zu jener Zeit durch keinerlei Konvention geschützt waren und sich daher der Aktion des Roten Kreuzes fast vollständig entzogen.

Die Gerüchte, auf die Sie anspielen, sind daher völlig unbegründet, und wir danken Ihnen, dass Sie uns Gelegenheit gegeben haben, die Sache richtigzustellen.

Mit vorzüglicher Hochachtung
Für das Internationale Komitee
vom Roten Kreuz

Roger Du Pasquier
Leiter der Informationsabteilung

Herrn
Kåre Haugerud
Vihesgt, 25

OSLO 3

REDAKTION

Limmatplatz 6
Postfach
8023 Zürich
Telefon 01 44 30 30
Telex 52166/56446

Institut For Norske Okkupasjonshistorie,
O s l o

Ihr Brief vom 18. Januar 1978.

Leider können wir nicht mehr feststellen,
von wo wir die betreffenden Angaben hatten,
doch wird es sicher sehr wahrscheinlich um
diejenigen des Int. Roten Kreuzes handeln.

24. Jan. 1978.

Mit freundlichen Grüßen
TAT, Archiv *Amel*

An
die Zeitung Die Tat,
Zürich.

Am 19. Januar 1955 veröffentlichte Ihre Zeitung ein Bericht über alle Verluste während des letzten Krieges, gemäß Aufgaben des Internationalen Roten Kreuzes. Es handelt sich um tote aus politischen oder religiösen Gründen, von 1933 bis 1945.

Gemäß diesem Bericht soll angeblich etw. 100 000 in Gefängnis oder Konzentrationslager den Tod gefunden haben.

Wir würden sehr dankbar sein wenn Sie uns ein Exemplar dieser Zeitung schicken wollte, oder ein Photostatkopie der Zeitung.

Hochachtungsvoll

Oslo 18. Januar 1978.

Die Tat.
Zürich.

Vor einiger Zeit haben wir Ihre Photostatkopie über die Totalverluste an Menschen während des letzten Krieges, die Ihre Zeitung bekanntgab am 19. Januar 1955. Wir danken dafür.
Wir müssen doch eine weitere Frage stellen: Woher kommt diese sogenannte amtliche Meldung? Kommt diese Meldung vom Internationalen Rote Kreuz?
Wir würden sehr dankbar sein Ihre Antwort zu bekommen, und bitte Sie Rechnung mitschicken.

Achtachtungsvoll

GUSTAV HILGER
ALFRED G. MEYER

The Incompatible Allies

A MEMOIR-HISTORY OF
GERMAN-SOVIET RELATIONS
1918-1941

· NEW YORK · THE MACMILLAN COMPANY · 1953

The Incompatible Allies

and experienced skill in negotiations contributed essentially toward transforming Nansen's noble humanitarian intentions into highly useful and effective deeds.

One of Nansen's close collaborators would have been a bitter disappointment to him had he lived to follow his subsequent career. This man was Vidkun Quisling, in whom Nansen placed particular faith. Quisling was appointed chief of Nansen's branch organization in Kharkov and was entrusted with important tasks in the field of hunger relief. There I met him, in the fall of 1922, on a trip through Russia which I had undertaken in order to survey the work of the Nansen organization. At that time I saw in him a man who had a deep understanding of the needs of the starving population and who knew how to disarm even the distrust of the local Soviet authorities by his thorough objectivity. I attribute the change that took place in Quisling later to the influence of his Russian wife, a fanatical anti-Communist, and also to the fact that Quisling, originally very favorably disposed toward the Communist "experiment" in Russia, had been utterly disappointed by its later development. He then became obsessed by the fixed idea that Destiny had called him to save Norway from the Communist peril, and he drifted into a mental state in which he could no longer differentiate between means and end. It was to be his undoing.

HUNGARIAN OFFICERS AND HUNGARIAN COMMUNISTS

In the fall of 1921 I was given an additional assignment which was an indirect result of the Communist revolution in Hungary. The Communists had come to power in Hungary in 1919, but their regime collapsed after a short time. Only a few of its leading personalities had succeeded in fleeing from Hungary and finding refuge in Russia, but among them was Béla Kun. The majority of the participants in the Communist coup were still languishing in Hungarian jails, where they were subjected to treatment which cannot be justified even by the understandable excitement of public opinion over the atrocities of the Red Terror. The Soviet government, of course, was not unconcerned about the fate of its Hungarian comrades. Béla Kun, too, made strenuous efforts to get them free. Upon his suggestion the Soviet government committed a grave violation of the rules of international law by declaring the Hungarian officers

Relief and Re

still kept as Ru
retained in Sit
and given an o

No direct rel
and the Soviet
German govern
Kremlin. This
designated Sch
jailed in Hung
with the task o
officers for the

The Soviet a
they did not w
state in which
negotiations di
declared that it
I continue the
tion to be an
duration of his
tation of a mas
moreover, he h
Wrangel. The
Russian bourg
never squeamis
and ordered Bé
government co
which would h
responsible for
feat the Soviet
told myself, th
death justified

Further bitter
the fact that, o
home of the he
cow. For more
ligious center f
I was bound by
church.

When Béla I